

Eesti keele teise keelena
ainekava
põhikooli 8. klassile

1. Õppieesmärgid

8. klassis eesti keele õpetamisega taotletakse, et õpilane:

- 1) kasutab Eesti Keele Instituudi veebisõnastikke keele rikastamiseks ja enesekontrolliks;
- 2) oskab kasutada eestikeelse meedia pakutavaid võimalusi info leidmiseks ja keele õppimiseks, oskab nimetada eestikeelseid väljaandeid;
- 3) kasutab keele õppimiseks infokeskkonda, näiteks sildid, kuulutused, reklaamid ja juhised;
- 4) eristab tuntumaid kõnekeelseid keelendeid, valib kõnelemisel ja kirjutamisel sõltuvalt suhtlusolukorrast sobivad keelendid;
- 5) kasutab ametlikus suhtlussituatsioonis sobivat suhtlusstiili ja eesti keelele omaseid keelendeid pöördumiseks, tervitamiseks, huvi üles näitamiseks ja suhtluse lõpetamiseks;
- 6) saab aru erisuguse pikkuse ja keerukusega oma huvivaldkondade, üldiste ning õpi- ja elutarbeliste kirjalike ja suuliste tekstide põhisisust;
- 7) teeb kuulnud või loetud intervjuu põhjal kokkuvõtte;
- 8) jälgib mitme osalejaga struktureeritud mõttevahetust ning toob välja mõned põhiseisukohad;
- 9) korduva kuulamise võimalusel teeb kokkuvõtte videoloengust tuttavale teemal;
- 10) saab aru üldkeelelisest või oma huvialaga seotud meelahutuslikust või enesediagnostilisest kirjalikust valikvastustega testist;
- 11) saab aru tuttavale teemal antud soovitustest ja oskab neid ise koostada suuliselt ja kirjalikult;
- 12) jälgib ja mõistab eakohaste arvamuse- ja probleemartiklite arutluskäiku, esitab enda seisukohta;
- 13) loeb eakohaseid eri žanris ilukirjandustekste, mõistab põhisisu kui ka kõik pole arusaadav, avaldab loetu kohta arvamust;
- 14) suhtleb tuttavale teemal ettevalmistuseta küllaltki ladusalt, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule asjakohaselt ja viisakalt;
- 15) osaleb arutelus, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi, kasutab kaaslaste jutule reageerimiseks ja sõnajärje saamiseks sobivaid keelendeid;
- 16) peab selgelt struktureeritud ettekande, toob esile olulisemad seisukohad ning poolt- ja vastuargumentid, pöördub kuulajate poole ning lõpetab ettekande asjakohaselt ning head tava silmas pidades;
- 17) kirjutab eri tüüpi tarbetekste, näiteks järelepärimine, motivatsioonikiri, avaldus, seletuskiri, ning oskab neid korrektselt vormistada;
- 18) kirjeldab möödunud sündmust või kogemust kirjeldava teksti;
- 19) kirjutab arutlevaid tekste, kus esitab poolt- ja vastuargumente, toob näiteid ning sõnastab kokkuvõtte;

- 20) saab aru õpitud teemaga seotud üldkasutatavatest rahvapärastest ütlustest ja vanasõnadest;
- 21) hääldab sõnu ja lauseid selgelt ja loomulikult;
- 22) ühendab lausungid sidusaks tekstiks, liigendab teksti lõikudeks;
- 23) kirjutab korrektselt järgides õigekirjareegleid õpitu piires.

2. Õppesisu – 175 tundi

Eesti keelt teise keelena õpetades kujundatakse kõiki üldpädevusi (väärtuspädevust, sotsiaalset pädevust, enesemääratluspädevust, õpipädevust, suhtluspädevust, matemaatikapädevust, ettevõtlikkuspädevust) seatud eesmärkide, käsitletavate teemade ning erinevate õppemeetodite ja tegevuste kaudu.

Üldpädevuste, õppeainepädevuste ja õpetuse integratsiooni tulemusena ning samuti ka läbi õppimise – õpetamise – kasvatamise kujunevad õpilasel ulatuslikumad valdkonnapädevused.

- looduspädevus – arusaam loodusseaduspärasustest ja loodushoiu vajalikkusest;
- sotsiaalne pädevus – oskus orienteeruda tänapäeva ühiskonnaelus ja valmisolek muudatustele elus;
- refleksiooni- ja interaktsioonipädevus – oskus erinevates situatsioonides iseendaga toime tulla nii vaimselt kui füüsilisel tasandil, suhtlemisoskused;
- kommunikatiivne pädevus – oskus suhelda erinevates situatsioonides ning teemadel;
- tehnoloogiapädevus – toimetulek tänapäeva kõrgtehnoloogilises maailmas;
- kultuuripädevus – oskus ja vajadus nautida erinevaid kultuurivaldkondi, loominguline eneseväljendusoskus;
- matemaatikapädevus – loogiline mõtlemine, oskus süstematiseerida ja seostada.

Eesti keele kui teise keele õppeainepädevused kujunevad saavutatud õpitulemuste alusel.

2.1. Mina ja teised

Isikuomadused, võimed, tugevad ja nõrgad küljed erinevates olukordades. Sõprus, armastus ja heade suhete hoidmine. Erilised inimesed: erivajadused, anded ja omapärad.

2.2. Kodu ja lähiümbrus

Ümbruskond ja elukeskkond. Kodukoha rajatised, asutused ja ettevõtted. Tähtsad sündmused kodukandis. Liiklemisvõimalused, vahendid ja taristu. Jalakäijasõbralik linn.

2.3. Eesti

Loodusväärtuslikud ja kultuuriväärtuslikud objektid. UNESCO maailmapärand Eestis. Muuseumid, külastused ja virtuaaltuurid. Õppekäigud.

2.4. Riigid ja nende kultuur

Euroopa Liit, sümboolid, riigid ja keeled. Eesti roll Euroopa Liidus. Tuntud eestlased maailmas. Tuntud teistest rahvustest inimesed Eestis.

2.5. Igapäevaelu, õppimine ja töö

Tõhus õppimine. Mina õppijana. Õpikeskkonna mõju õppimisele. Erinevad õppimisvõimalused ja koolid. Ohutus. Liiklusohutus liigeldes ratta või tõukerattaga. Veeohutus. Ohutud peod ja suhtlemine võõraga. Hädaabinumbrile helistamine. Mittetulundusühingud Eestis ja nende roll ühiskonnas. Vabatahtliku töö võimalused õpilastele. Infotehnoloogia: riistvara, kasutusvõimalused keeleõppes. Sotsiaalmeedia ja äpid. Turvaline internet. Eesti Rahvusringhääling: meediakanalid, rubriigid err.ee lehel. Noortele suunatud saated. Uudistesaaetad.

2.6. Vaba aeg

Aktiivse puhkuse vajalikkus ja võimalused.

2.7. Tervis

Füüsiline ja vaimne tervis. Vaimse tasakaalu toetamine.

3. Õpitulemused

8. klassi lõpetaja:

- 1) suhtleb eesti keelt emakeelena kõnelejatega igapäevastes suhtlusolukordades ning kasutab sobivaid õpitud keelendeid;
- 2) saab õpitud temaatika piires aru lihtsatest tekstidest;
- 3) mõistab olulist õpitud temaatika piires;
- 4) kirjutab lühikesi tekste õpitud temaatika piires;
- 5) teadvustab Eesti ja teiste maade kultuuride erinevusi ning oskab neid arvestada;
- 6) kasutab eestikeelseid teatmeallikaid (nt tõlkesõnaraamatuid, internetti) vajaliku info otsimiseks ka teistes valdkondades ja õppeainetes;
- 7) rakendab õpetaja juhendamisel varem omandatud õpioskusi ja -strateegiaid;
- 8) töötab õpetaja täpsustavate juhiste järgi iseseisvalt, paaris ja rühmas;
- 9) seab endale õpieesmärke ning koostöös kaaslaste ja õpetajaga oskab hinnata oma saavutusi.

3.1. Õppemeetodid

Tunnis suheldakse peaausjalikult eesti keeles. Õpetaja julgustab õpilast kasutama eesti keelt aktiivselt ka keelekeskkonnas (nt muuseumitund, õppereis, õpilasvahetus). Senisest enam osalevad õpilased eesti kultuurielus (nt teatri, kontserdi ja muuseumi ühiskülastus). Õpetaja suunab õpilast lugema lühemaid nii kohandatud kui ka autentseid eakohaseid ilukirjandus-, teabe-, tarbe- ja meediatekste. Kirjutamisoskuse arendamiseks kasutatakse erinevat liiki lühemaid ja pikemaid loovtöid.

Osaoskuste arendamiseks sobivad näiteks:

- 1) eri liiki eakohaste tekstide kuulamine ja lugemine;
- 2) adapteeritud eakohaste tekstide iseseisev lugemine;
- 3) ülesande täitmine kuuldu ja loetu põhjal (nt küsimustele vastamine, tabeli täitmine, joonise täiendamine jm);
- 4) järjestusülesanded (nt sõnad lauseks, laused/lõigud tekstiks);
- 5) eri liiki etteütlused;
- 6) ümberjutustus;
- 7) mudelkirjutamine (nt sõnumid, postkaardid, lühikesed kirjad);
- 8) projektitööd;
- 9) lühiettekanded (nt projektitööde kokkuvõtted, huvialade tutvustamine);
- 10) rollimängud

4. Hindamine

Jooksev

Jooksva hindamise puhul õpilasel peab olema mitte vähem kui 3 jooksvat hinnet, mille alusel moodustab veerandi lõplik hinne. II kooliastmes hinnatakse kõiki osaoskusi kas eraldi või lõimitult. Igale veerandil viiakse läbi mitte rohkem kui üks kõiki osaoskusi haarav kontrolltöö.

Jooksev hindamine sisaldab:

- Hinded suulise vastuse eest
- Hinded kirjaliku küsitluse alusel

Kokkuvõttev (veerand, aasta)

Igal õppeveerandil saab õpilane tagasisidet kas suulise või kirjaliku sõnalise hinnangu või hinde vormis kõigi osaoskuste kohta. Aastahinne tuleneb nelja veerandi koondhindest.

5. Õppekirjandus

1. Eesti keele õpik, Aino Siirak, kordustrükk 2014 Koolibri, õpik, töövihik, CD
2. Soovituslik lugemisvara: Aidi Vallik “Kuidas elad, Ann?” ja “Mis teha, Ann?”
3. Soovituslikud meediaallikad: ERR, “Postimees juunior”,
4. Soovituslikud saated: “Maailma kõige targem rahvas”, üks portreesaade, “Novaator”, ERR “Nova”, ERR “Ringvaade”, ERR “Osoon” - eestikeelsete subtiitrite võimalus, ERR “Kuula rändajat”
5. Soovituslikud filmid: “Kalev”, “Tagurpidi torn”, “Polaarpoiss”

6. Õppevahendid

1. Õpik
2. Töövihik
3. Vihik
4. Ajalehed ja ajakirjad, perioodika väljaanded, audio- ja videovahendid, töölehed jm õpetaja poolt vajalikuks peetav materjal
5. opiq.ee keskkond